

Števna vsek štirtek
in velja s poštino
med in v Mariboru
s podiljanjem na dom
in cene leta 14.—
za pol leta 2.—
in šteti leta 1.—

Maročnina se podliva
spremstvu v tiskarni
sr. Cirila, koselka
člene hčiv. L. List se
podliva do odgovori.

Druženki katol. tis-
kovnega društva do-
vajajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Stev. 30.

V Mariboru, dne 23. julija 1903.

Tečaj XXXVII.

Rokopisi se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejema-
do srede opoludne.

Papež Leon XIII. umrl.

Papež Leo XIII. je v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 4. uri popoludne umrl! Umrl je slavni papež, veliki duhoven, oče 200 milijonov katolikov, učitelj človeštva! Ves krščanski svet žaluje za njim in vsakdo, četudi ni kristjan, stoji z globokim spoštovanjem ob mrtvaškem odru moža-velikana. Odiikoval se je z izvenrednimi darovi učenosti, državnische modrosti in neizmerne ljudomilosti in vse te darove je posvečeval rasti in procvitu svete katoliške cerkve, kateri je bil postavljen za krmilarja. Veščega in skrbnega krmilarja je imela v njem katoliška cerkev. Sedaj jo je zapustil, šel si je v večnost po plačilo za svoje trudoljubivo in požrtvovalno življenje.

Neminljiv spomin velikemu papežu Leonu XIII.!

Zadnji trenotki sv. očeta.

Papež je bil že od nedelje 19. t. m. večkrat v nezavesti. Zavedel se je le sem in tje za kak trenotek, a ni mogel nič govoriti in je k večjemu dihnil kako besedo, katere pa nihče ni razumel. V ponedeljek proti poludnevu so zdravniki izjavili, da bo kmalu nastopil smrtni boj. Kardinal Vanutelli je šel v papežovo sobo ter podal papežu zadnjo odvezo. Trenotek je bil zelo pretresljiv. Ob bolnikovi postelji so bili kardinali Oreglia, Rampolla, Volpe in Vives. Tudi papeževi nečaki so bili navzoči. Smrtni boj je nastopil proti 4. uri popoludne in bil jako kratek. Žla je začela počasi biti, obraz je postal mrtvaško bled, dihanje je zastajalo. Odlične osebe v bolniški sobi in služabništvo, ki je bilo zbrano pred sobo, je glasno molilo. Sv. oče je mej molitvami mirno zaspal. Dr. Lapponi je položil roko na srce sv. Očeta in skoro na to naznani, da je veliki Leon XIII. preminol ob 4. uri 4 minut popoldne. Zatisnil mu je oči dr. Lapponi ter mu prekrižal roke na prsih. Na to so zaporedoma šli mimo mrtvega sv. očeta kardinali, sorodniki papeževi, zastopniki tujih vlad in več drugih odličnih oseb ter so mu poljubljali roko. Globoko so bili ginjeni. Deset minut po nastopu smrti Leona XIII. je kardinal kamornik Oreglia uradno zavzel posest Vatikana. Švicarske garde so mu izkazale časti, kakor vladarju ter so ga v slovesnem sprevodu spremljale v

njegovo stanovanje. Ostali kardinali so se na to tudi podali v svoje stanovanje. Skoro na to, ko je kardinal Oreglia zavzel posest Vatikana, je ob 4. uri 30 minut popoludne v spremstvu se podal proti papeževim sobam, da uradno potrdi papežovo smrt. Pred papežovo sobo je na zaprta vrata potrkal, kličič Leonovo ime. Trikrat je potrkal in trikrat je poklical Leona. Nobenega odgovora. Končno so se odprla vrata in kardinal Oreglia je stopil v sobo s svojim spremstvom, ki je v sobi pokleknilo. Kardinal Oreglia se je približal mrtvemu truplu sv. očeta, ki je ležalo na postelji, ter je trikrat s srebrnim kladivom lahno potrkal na čelo mrtvega papeža, glasno kličič njegovo ime. Obraz svetega očeta je bil kakor iz voska, poteze ne spremenjene, ležal je na postelji, kakor bi mirno spaval. Po končani ceremoniji je kardinal Oreglia proglašil smrt papeža Leona XIII.

Sožalje v lavantinski škofiji.

Čeravno smrt papeževa ni prišla nepričakovano, vendar je vest o smrti vzbudila globoko sožalje. Naš prem. knez in škof dr. Mihael Napotnik so takoj izdali naslednjo pastirsko poslanico za svojo škofijo:

Lumen de coelo — occidit. Ugasnila je luč, ki je četrto stoletja vso krščansko cerkev, da, vesoljni svet čudovito razsvetljevala, ogrevala in razveseljevala. Papež Leon XIII., sijajna »luč z neba«, je včeraj v ponedeljek, dne 20. julija ob 4ih popoludne nehala svetiti; zatonila je za večne gore, kakor piše sv. apostol Pavel Tesaloničanom: da se ob povelju in glasu velikega angela in na trobento božjo vzdigne na oblakih Kristusu nasproti v zrak in bode tako vedno z Gospodom. (I. Tesal. 4, 15. 16.)

S papežem Leonom XIII. smo neizmerno veliko izgubili; kajti papež Leon XIII. so bili, kakor sem Vam v letosnjem postnem pastirskem listu na drobno razložil, največji mož pretečenega XIX. in največji mož ravno začetega XX. stoletja.

Po Bogu razsvetljeni papež Leon XIII. niso le s svojim bistrim očesom zapazili ran, iz katerih dandanes krvavi človeška družba, Leon XIII. so spoznali tudi sredstva, s katerimi bi se dale hude rane gotovo zacetili, ako bi se le rabila po njihovem naročilu in nasvetu.

Veliko, neizmerno veliko smo izgubili mi na zemlji, veliko, neizmerno veliko smo, kakor zanesljivo upamo, pridobili; kajti sv. oče so krmilo Petrovega čolniča odložili iz trudne roke, da jim »nebeški ključar«, sv. Peter odpre vrata nebeska.

Vse krščanstvo je izgubilo skupnega očeta in nezmotljivega učenika, zato pa je zadobilo pri Bogu novega zagovornika. Opravičena žalost je splošna, in izrazili so mi že odlični zastopniki javnih oblastev svoje sočutje.

Visoko dostenjanstvo tolikega papeža pa tirja tudi dostenjnih zadušnic.

V ta namen naročam ta-le mrtvaška opravila:

1. Od tistega dne počenši, ko pride pričajoči moj pastirski list župnijskim predstojnikom v roke, se naj tri dni z aporedoma pri vseh cerkvah po eno uro zvoni in sicer ob takšnem času, ob katerem se drugače nikoli ne zvoni mrličem.

2. Za vsako župnijsko cerkev zunaj Maribora se naj prihodnjo nedeljo oznani in določen dan opravi slovesna mrtvaška sv. maša in Libera za pokojnega papeža Leona XIII.

Predragi škofljani!

Nam pa ni le žalovati, naša sveta dolžnost je, prositi Kristusa Gospoda, ki je in ostane nevidni poglavari sv. cerkve, katere vidni poglavari je vsakodobni postavno izvoljeni rimski papež, prisrčno ga prositi, da osiročeli nevesti svoji, pravi krščanski cerkvi, kmalu pošlje naslednika na stol sv. Petra, ki bode vreden naslednik obeh zadnjih namestnikov Kristusovih na zemlji.

Glede na izvolitev novega papeža pa priporočam sledeče molitve in pobožnosti:

V stolni cerkvi, kakor v obeh predmestnih župnijskih cerkvah naj se opravi že v nedeljo 26. julija, po drugih župnijskih cerkvah pa v nedeljo po zadušnicah za rajnim papežem posebna pobožnost za srečno izvolitev novega papeža. Presv. R. T. se naj izpostavi predpoldne tri, popoludne pa še dve uri. Pred glavno sv. mašo se naj zapoje himna: Veni, creator spiritus; potem pa se naj služi slovesna votivna sveta maša pro eligendo summo Pontifice. Z večernicami (litanijsami) se ta pobožnost za srečno izvolitev novega papeža sklene.

V litanijah vseh svetnikov se moli namesto molitve za papeža, spodaj ponatisnjena molitev za srečno izvolitev papeža.

Molitev za srečno izvolitev novega papeža.

Iz globočine srca te ponižno prosimo, o Gospod! da po Svoji neskončni milosti sveti rimsko-katoliški cerkvi takega najvišega Pastirja podeliš, ki bo po svoji pobožni gorenčnosti za naše vzveličanje Tebi vedno dopadljiv, Tvojemu ljudstvu pa po modrem vladarstvu v čast Tvojega imena vsikdar častitljiv. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu, kateri s Teboj živi in kraljuje v edinstvu sv. Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Kakor hitro se pa bo izvedelo ime novega papeža, se bo nemudoma oznanilo vernemu ljudstvu z opominom, da je nasra dolžnost, za novoizvoljenega papeža moliti.

Prvo nedeljo potem, ko se bo volitev novega papeža izvršila, se naj v vsaki župnijski cerkvi opravi v zahvalo slovesna božja služba z zahvalno pesmijo *Te Deum laudamus*.

Od tiste dobe naprej se naj kakor pri sveti maši, tako tudi pri litanijsah za novega papeža moli po njihovem imenu.

Kjer so ces. uradniki, se naj k zadušnicam za pokojnim papežem, kakor tudi k zahvalni božji službi po izvolitvi novega papeža dostojo povabijo.

Tako se hočemo tedaj vsi pod mogočno roko božjo, da nas povira ob času obiskanja (I. Petr. 5, 6), kajti »Velik si, o Gospod, vekomaj in na veke trpi Tvoje kraljestvo« (Tob. 13, 1). Prav tega kraljestva božjega na zemlji, edine svete katoliške cerkve se hočemo te dni, ko globoko žalujemo, tem tesneje okleniti in se je skrbno držati, ker zunaj nje ni vzveličanja upati. Amen.

Dano v Mariboru, na praznik sv. Emilijsana spoznavalca in sv. Praksede, rimske device in mučenice, dne 21. julija 1903.

Mihail,
knez in škof.

Politični ogled.

Ljudsko šolstvo v Avstriji. Ravnotkar je izšel drugi zvezek 62. dela »Avstrijske statistike«, ki poroča, da je bilo do 15. maja 1902 število ljudskih šol v Avstriji 20 442, leta 1850 pa jih je bilo samo 12 784. Meščanskih šol je 822, Češka jih ima 419. Celodnevni poduk je imelo le 675 odstotkov šol, na Kranjskem ima poldnevni poduk 70 odstotkov šol, v Galiciji 80 odstotkov. Od 100 ljudskih šol ima nemški učni jezik 39,6 odstotkov, slovenski 53,6 odstotkov, laški 4,0 odstotkov in mešani 2,8

odstotkov. Število nemških šol se je od leta 1880 do 1900 znižalo od 429 odstotkov na 39,6 odstotkov, laških pa od 5,7 na 4,0 odstotke. Število šol s slovanskim učnim jezikom se je pa pomnožilo v istem času od 43,6 na 53,0 odstotkov. Leta 1900 je bilo na vseh ljudskih šolah v Avstriji 75.536 učiteljskih moči, in sicer 53.070 moških in 22.466 ženskih. Trst ima več učiteljev nego učiteljev. Provizoričnih učiteljev je 17,7 odstotkov, provizoričnih učiteljev pa 44,7 odstotkov. Manj kot 600 K letne plače je imelo 496 učiteljev in 1566 učiteljev; od 600 do 1300 kron 12.624 učiteljev in 6989 učiteljev. Nad 2000 kron plače je imelo 11.768 učiteljev in 1926 učiteljev. Od 100 učiteljev je imelo torej manj kot 1200 kron plače 34 odstotkov, od učiteljev 61,5 odstotkov. 248.772 šolskih otrok je imelo do šole nad 3 klm. daleč.

Bosna in Ercegovina. Umrl je mno-letni upravitelj zasedenih balkanskih dežel Bosne in Ercegovine, Benjamin baron Kallay. Vsa njegova upravitelska modrost je bila, da je ustvaril mnogo lepih stavb in podjetij, za gospodarsko okrepanje in prosvetni napredek pa nič ni storil. Bil je Madjar ter povsod dajal Madjarom in Nemcem prednost. Ako bi bili jugoslovanski politiki za kaj, bi z vsemi močmi delali na to, da dobi Bosna in Ercegovina Slovana za upravitelja. Toda Bianchini in tovariši bodo ropotali še le pozneje, ko bo že vse prepozno. Sedaj je na jugu vroče in politiki počivajo v senki.

Dogodki v Srbiji. Velikansko pozornost vzbujajo odkritja bivšega srbskega ministrskega predsednika dr. Vladana Gjorgjevića, ki jih priobčuje v listu »Zeit«. Kralja Aleksandra slika kot propalega človeka, ki je zapovedal celo svojega očeta umoriti, a napad se ni posrečil. S tem meni dr. Gjorgjević ponesečeni napad Knezarića na kralja Milana. Vojake, ki so umorili kralja Aleksandra in kraljico Drago, imenuje junake, ki so storili svojo narodno dolžnost. Kabinetni tajnik kralja Aleksandra dr. Miloš Petronijević je odpuščen iz državne službe. Na njegovo mesto je imenovan dr. Nenadović. Dr. Nenadović je te dni odpotoval v Zenovo, da razpusti ondolni dvor kralja Petra. V Nišu so bile zadnji teden občinske volitve. Došlo je do takih izgredov, da so morali volitev prekiniti. Liberalci so se borili z radikalci. Nova skupščina bode imela 150 poslancev. Dosej jih je imela 130. Iz Biaritza se poroča, da se je kraljica Natalija izjavila, da ne reflektira na zapančino umorjenega svojega sina ter prepriča dedičino sestričini kralja Aleksandra, Nataliji Kostantinović, kateri je kraljica Natalija krstna botra in ki ima za

moža črnogorskega princa Mirka. V Beligradu so razširjene vesti, da se namerava kralj Peter zopet poročiti, in sicer z neko rusko princezino. Dr. Nenadović bo radi tega potoval v Petrograd.

Makedonija. Turčija se je pripravljala na vojsko proti Bolgariji, a Rusija in Avstrija sta odločno nastopili proti Turčiji ter ji izrekli, da vojske z Bolgarijo ne bosta trpeli. Vsled tega so vojne priprave na bolgarski in turski strani ustavljeni. Ustaši pa ne mirujejo! Pri Petrovem selu nedaleč od Soluna je bila več ur trajajoča borba ustašev s turškimi vojaki, katerih je mnogo padlo. V Tikvešu so imeli ustaši shod. Predsedoval je Boris Sarafov, ki je dejal: »Solun je nevesta Bolgarske. Nevesta in ženin sta se videla na dan solunskega atentata. Meseca julija bomo nevesto zasnubili, mesec pozneje pa bo svatba. Širje naši bratje bodo vam iz Soluna poročali kaj je storiti za snubitev in kaj za svatbo!«

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. (Spominčice na zadnji mladenični shod.) O priliki zadnjega veličastnega shoda mladeničkega so se pokazali nekateri Trojičani v pravi luči. Največje zasluge si je stekel oni tržan, kateri je posebno na jednega mladeniča iz bližnje župnije obrnil vso pozornost. Ko je ta spremil tujega naravnega gospoda v bližnjo gostilno, da se od daljne poti pokrepča, kamor si zgoraj označeni ni sam upal radi nasprotne divje druhal, glejte, tedaj je letel označeni posilinemski gospod kar v samostan, naj bi vsi gg. duhovniki hiteli gledat, kako označena dva v tamošnji gostilni kričita. Sedaj pa Vas vprašamo, posilinemski gospod, ali ste čuli ta naša dva vsaj eno glasno besedo izpregovoriti? Še niti tedaj, ko ju je tamošnja druhal začela z nemškimi pesmimi izzivati, da sta se vsled tega prej odpravila, kakor je omenjeni gospod dobil zahtevano pokrepčilo. V sredo pa je bil časten dan za naše nemčurčke, ko so jih obiskali imenitni gospodje iz »Štajerčevega« in »Mariboržankinega« uredništva. Ti poslanci so si s slastjo zabilježevali lažnjive podatke, posebno o omenjenem mladeniču, kateri je trn v peti trojškem nemčurjem. Svoji k svojim!

Kapela pri Radgoni. (Piskrov v e z.) Ker sem že enkrat navajen vednega klatenja po svetu, zatoraj ne morem dolgo strpeti doma. Neka čudna sila goni me vedno dalje. Ko se doma nekoliko oddahnem ter založim svojo puto z novim materialom, pa hajd

Listek.

Kjer Bog, tam sreča.

Spisal Godunov.

Sklonil se je k materi, da je čul njene besede; kajti govorila je težko, pretrgano, tiho. Zdaj in zdaj je zakasljala in nagnila glavo na blazine, jo zopet vzdignila in nadaljevala. Pazljivo je poslušala in zdele se mu je, da se mu materine besede poglabljajo tja v globočino srca, da mu ostanejo tam neizbrisne, da jih bo pomnil vedno. In pri tem je komaj zadrževal jok, saj je čutil, da so to zadnji opomini njegove sladke, sladke mamice.

»... Janko, vedi, da boš tako srečen, a le tako. Ravnaj se po svoji vesti, ravnaj se po naukah svoje matere! Ne pozabi Boga, vedno misli le na to, kar ugaja Njemu, ne daj se premotiti od sveta...«

In sin je poslušal, in besede so mu segale v srce.

Dalje je govorila mati, in verno jo je poslušal Janko.

Še isto noč pa je umrla s sladko zavestjo, da bo njen Janko res ravnal po njenih naukah, kot ji je obljudil.

Njegov oče je bil premožen tovarnar, a Janko se ga ni spominjal. Umrl mu je še, ko je bil on otrok. No, ravno mnogo bogastva ni ostalo za njim. Nesrečne špekulacije so pobrale več kot dve tretjini njihovega premoženja, tako, da je morala sicer njegova mati skrbeti za dobro vzgojo svojega sina, a pri tem je morala vendar zmanjšati svoje potrebe in živeti skromnejše.

Toda ravno te izpreamembe so bile Janku v veliko srečo. Kajti tako je bila vedno že njim njegova mati ter čuvala njegovo ne-pokvarjenost in njegovo poštenost. Ljubila ga je — svojega edinca — z največjo materinsko ljubeznijo in zato je tudi sklenila, vzrediti v njem pravega, poštenega, krščanskega moža.

Ko je obiskoval gimnazij, je stanovala ona že njim; pri najmanjšem pojavu kakega pohujanja, kadar je zapazila kak slab utis na Jankovi duši, je hitela, da odstrani vse te male madeže.

Ko pa je moral iti na vseučilišče, je sklenila tudi sama ga spremeti tja in ostati pri njem ter čuvati njegovo krasno dušo. Kajti vedela je, koliko mladih se izpridi ravno na univerzah, poznala je ono demoralizujoče življenje v velikih mestih, ki pokvari toliko srce.

Res je šla že njim, a čuvala ga ni dolgo...

Tako je ostal Janko zdaj sam, saj so rodnikov ni imel mnogo in še ti, ki jih je imel, so bili oddaljeni in se niso mnogo bri-gali zanj, ostal je sam...

Sam? — Ne, poznal je še srce, ki je čutilo že njim, ki je mislilo nanj, ki je bilo pripravljeno iti že njim v smrt.

Bila pa je to hčerka njegovega hišnega gospodarja, s katero se je seznanil ravno pred smrtno svoje matere. Ta se ni vstavljala tej mladostni ljubezni, kajti poznala je zlatolaso Ido, pridno, pošteno dekle.

A že čez nekaj mesecev se je videlo, da ni več nad Jankom skrbnega, čuvajočega očesa matere. Začel je z malim — družil se je s tovariši, saj se je zdaj tako dolgočasil doma, pozneje je popival, vendar misli na materine opomine so ga odvračevali od kaj hujšega.

Nekdaj pa je sedel s svojimi tovariši v gostilni. In tedaj je napeljal eden izmed njih, ki je bil prej pri Janku na stanovanju ter videl Ido na stopnicah, govor nanjo. Ker pa je vedel, da jo ljubi Janko, jo je začel opravljati, češ, da je nepoštena, zlobna...

Janko, ne več trezen, mu je začel ugovarjati, in naposled mu je prikipela jeza in siknil mu je:

* * *

* * *

zopet na pot! Tako korakam nekega dne s puto na plečah mimo Hrvatove gostilne pri Kapeli, kjer je glavna zaloga »Štajerca«, namenjen v Laponce. Čudno ime to, Laponci, kaj ne gospod urednik? No, pa kaj morem jaz zato. Ne vem tudi, je li to vas ali vrh, čeravno imam tu blizu svoj brlog, le toliko vem, da so Laponci v grozno veliki grabi. Pa predno pridem v Laponce, zglasim se zgoraj pri Marandžari, tam zvežem nekoliko piskrov in par rajnglic za cvrtje, dobim par grošev ter kupico žganja, pa grem dalje. Oh, žganje, moja ljuba kapljica, kako si me pozivila! — Prav korajzen grem dol po šumi v Laponce; kar naenkrat pa nekaj zašumi, mislil sem: to mora biti najmanj medved. Poglej ga spaka — mimo mene prasne le velika ptujska krota naravnost dol v grabo. Jaz že od narave šaljiv, zraven pa še radoven, kam se bo obrnila ta golazen, hitro sklenem s to stvarjo narediti mal »hec«. Naglo vrežem za njo. Pa to je šment pri taki reči; nekoliko sem šepav na eno nogo, nekaj so mi noge solile zavoljo zavžitega žganja, pa tega besa nisem mogel dohajati. Pa videl sem vendar to vražjo zgago, da je smuknila k Turhi grozno tuleč: brani me, brani me, on gre, on gre. Stric jo sočutno vprašajo, kaj je ali kdo gre, nakar jim ona pravi, da gre piskrovez in da ta bognasgavarju zna neki celo krote rinkati. V tem pa že stopim jaz pred strica, na kar stari z žabico v roki skoči v hišo ter mi ravno pred nosom zatresne vrata. Jaz pa, ker sem že naredil eden »hec«, naredim še eno vragolijo ter tresnem puto s svojo ropotijo v duri, da se je vse streslo tako, da se je prestrašila Turhova hči, ona namreč, ki jo ima Petkov Juža za ženo, in to tako prestrašila, da ne upa neki več od hiše k svojemu možu.

Svedram dalje do Štiha, kak je »cimerman majster«. Popravim gospodinji ponve, zadrgnem par piskrov, prekolnem »Štajerca« pred gospodom mojstrom in maham jo dalje. Pridem do hiše, koder se pravi pri Jiričevih. Priden je gospodar ter skrbna gospodinja te hiše, toda njiju sin Tunek! Ker v hiši v pričo svojih poštenih starjev ne sme brati in imeti ptujskega krepsala, ima ga in bere v konjskem hlevu. Tunek, Tunek! Jaz bi ti svetoval, da rajši na kaj druzega bolj paziš kakor na ptujsko korundičo.

No, in tako gospod urednik za danes z Bogom, morebiti v kratkem kaj več, kajti »kſeſta« še imam dosti. Mogoče ste gospod urednik tudi slišali, da je ptujski bes v eni svojih umazanih številk kvasil o nekem piskrovezu. Kaj ne, da se mu čimdalje bolj blede?

Piskrovez

»Molči, lažnjivec!« Sledila je še vrsta psovka.

Nato prepip, krik, razžaljenje ...

In kakor je že ta slaba navada, drugi dan ga je razžaljeni poklical na dvobojo.

Poziva ni odbil. On da bi pustil opravljati dobro ime svoje Ide? Nikakor ne!

Stopil je doli v stanovanje Idinih starjev. Povedal je materi Idini, kako da jo je včeraj razžalil njegov tovariš vprito njega, kako so se nato sprli, a o dvoboju ni črhnili.

* * *

Prišla je noč. Janko je slonil ob mizi ter mislil.

Da, jutri bo opralo orožje omadeževano čast! Jutri bo pokazal onemu, da ne da opravljati Ide, da se zna biti za njeno in svojo čast.

Zagledal se je v plamen svetilke, ki je nemirno plapolal, kajti okno je bilo odprto in svež veter je vel v sobo.

Ali kaj pa, če —. Stresnil se je. — Ah menda bo jutri že mrtev ali vsaj blizu smrti! Predstavljal si je oder in na njem leži on, mirno, z zaklopjenimi očmi, upadlimi lici, s sklenjenimi rokami, prav tako kot njegova mati pred letom.

In nehote se je spomnil onih dni pred smrtnjo in po smrti materini. — Vstal je in

Makole. Dne 1. julija t. l. umrl je v zaporu c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru Štefan Samastur, doma iz tukajšne občine Statenberg, v 19. letu življenja, eden izmed tistih fantov, ki so lani, dne 16. julija napadli našega čast. gosp. kapelana Antona Miklič, da je moral vsled dobljenih ran v cvetu življenja smrt storiti. To je drugi slučaj smrti, ki je zadeva udeleženca tistega ponočnega napada. Prvi se je dogodil lani 8. septembra, ko je Franc Pinter, doma iz Varoža, star 17 let, v Poličanah, daleč od svojega doma, takorekoč na cesti nagle in neprevidene smrti konec vzel. — (Naši poslanci.) Sredo, dne 8. jul. delila se je izredna podpora, dovoljena od c. kr. ministrstva vsled nujnega predloga naših drž. poslancev gg. Robič in Žičkarja lanskega leta našim po toči, povodnji in drugih uimah jako poškodovanim občinam: Sv. Ana pol. Makol, Jelovec, Dešno, Pečke, Stopno, Statenberg v znesku po 6000 K. Vsi ubožnejši prebivalci, posestniki in najemniki so bili obdarovani z 10—15—20 kron. Slava našim poslancem! Zahvala tudi našemu visokorodn. c. kr. namestniškemu svetovalcu in okr. glavarju v Mariboru za njegov trud in blago naklonjenost pri delitvi.

Iz Jugoslovanske Bosne. V poslednjem desetletju 19. veka smo javili v vrem časopisu »Slov. Gospodar« o novi krščansko-katoliški slovanski občini, katera je nastala v mestu Prijedor in njegovi okolici, v jugoslovanski Bosni, med mohamedanci in razkolnimi krščani, in s kolikimi težavami in silnim pomanjkanjem smo skozi deset let zidali in napravljali prepotrebno cerkev sv. Jožefa; v tem času je ta občina postala nova katoliška župnija med drugoverci.

Ljudstvo — članovi, udje — nove župnije so Slovani iz vseh narodnostnih vej slovanskega debla, bivajočih v avstro-ogrski današnji monarhiji in nekoliko družin domaćinov bosanskih.

Vsi ti krščansko-katoliški jugo- in severo-Slovani, novi župljani, so ubogega delavskega stanu, še le začetniki in v mnogem pomanjkanju v gospodarskem oziru. Izven nekoliko dela in vožnje niso mogli skoro nič doprinesti k ustanovi nove župnije, k stavbi in napravi cerkve.

Za zgoraj omenjene, prvo najpotrebnejše naprave v novi katoliški slovanski občini med raznoverci je pripomogel i vrli »Slov. Gospodar« ter naklonil nekoliko milodarne pripomoči iz Slovenske Štajerske, slavne lavantinske škofije.

Nova katoliška župnija med drugoverci je pa še v mnogem oziru po naročilu misjonskem v raznoverskih deželah zelo obširna;

začel hoditi po sobi, vedno hitrejše, zmiraj nemirnejše. In tu — kot da bi čul glas!

»Ne pozabi Boga, vedno misli le na to, kar ugaja Njemu, ne daj se premotiti od sveta!«

Moj Bog, ali je že tako daleč? Ali je že pozabil nanjo, na svojo mater in na njene nauke?

Dolgo je še bdel Janko, pozno v noč.

Razmišljal je o mnogem, spomnil se na svoje prejšnje življenje in ko se je spravljal spat, je lesketala solza v njegovem očesu, solza kesanja in obžalovanja — v srcu pa mu je nastal drug, nov sklep ...

* * *

Drugi dan pa je pisal svojemu nasprotniku, da se ne dvobojuje, da je to nekrščansko, nemoralno; kratko, malo pismo.

A še isti dan je dobil tudi on pisemce. Bodisi, da se je maščeval odbiti nasprotnik s tem, da je povedal Idi o »netaktnem« postopanju Jankovem, bodisi pa je kje drugje čula o tem — zvedela je tudi Ida o vsem.

Mrak je legal v sobo. Janko je stal pri oknu in čital in vnovič čital. Ni mogel verjeti.

... Takega, ki ni še toliko častiljuben, da bi zastavil svoje življenje za čast svoje zaročenke, takega, ki se boji biti se za svojo in svoje drage čast, takega ne morem ljubiti!

razprostira se 10 ur na dolžino in 5—6 ur na širino. Katoliška župnijska cerkev tukaj stoji na mestu, kamor na vzhodno stran 9 ur, na zapadno 8 ur, na severno 7 ur in na južno 6 ur daljave ni katoliške cerkve. Razvidno je iz tega, kako manjka tukaj cerkev, kako daleč imajo med drugoverci raztreseno bivajoči ubogi katoličani do cerkve, kako redko zamorejo mnogi izmed njih priti in dohajati v cerkev in kako prepotrebno bilo je v tem okraju nove cerkve!

Neizrečeno potrebno je postal vsaj še ene cerkve v obširnem okrožju nove župnije. O, kako tužno, žalostno je za slovansko srce, bivati med drugoverci, krščenimi in nekrščenimi, pa ne slišati cerkvenega zvona, ne viditi med seboj javne hiše božje in znamenja sv. Križa na nje vzvišenem mestu, ne imeti priložnosti vsaj v nedeljo in praznik iti v cerkev k sv. službi božji in naukom krščanskim, k izvirkom milosti božjih.

Mesto Kozarac, oddaljeno od mesta Prijedor 3—4 ure, spada za katoličane v novo prijedorsko katoliško župnijo. V onem mestu in okolici nastaja vedno več krščansko-katoličkih družin, večinoma siromaški delavci, katerim je prav jako potrebno imeti v onem kraju cerkev med seboj, kamor bi se zbirali k zdrženi molitvi, presv. daritvi nove zaveze, oživljjanju in okrepanju verskega življenja, brez kogega i narodno prave veljave in koristi nima ...

Pred časom turškega gospodstva v Bosni je bila v Kozaracu katoliška župnija. Nastali so pa tam posebno zagriveni in fanatični mohamedanci, slovanski poturčenci, kateri so pregnali in vničili tam katoličane, porušili jim cerkev, samo v bližnji gorski dolini je še ostalo 7 domačih katoliških družin, katere so postale preuboge najemniške in tlačanske raje mohamedanskih begov in agov, kako zapušcene v versko-cerkvenem oziru. V teku treh let 20. stoletja se je pa v onem mestnem okraju naselilo in nastanilo tako mnogo slovanskih trpinov, kateri srčno želijo in iskreno prosijo, da bi se jim napravila prepotrebna cerkev, ker sami še niso zmožni si napraviti hišo božjo in cerkveno vrediti in organizirati novo katoliško slovansko občino. V zaupanju v milost in previdnost božjo, v pomoč in priporočno blažene device Marije, ter v milodarno pripomoč krščanske slovenske ljubezni, smo se postopili za novo cerkveno napravo v onem kraju. Mnogo je bilo truda, težav, zadržkov in borbe, predno smo dobili in pripravili zemljišče za novo, sveto stavbo, ker je tam večina zemljišč v mohamedanskem posestvu.

V izhodnjo stran mesta sega romantična

— Ostani srečen in pozabi! — —

Torej i ona, njegova Ida, je taka kot vsi drugi, i ona ima iste nazore, one pogubne nekrščanske nazore! I njo mora ostaniti, če se hoče ravnati po opominih svoje matere! — Tu Ida in z njo sreča — tam mati in njeni nauki.

»Ne pozabi Boga ... ne daj se premoti od sveta! —

Je li pa res z Ido vsa sreča?«

Po dolgem, groznom duševnem boju pa je raztrgal pismo na drobne kosce.

»Evo, tako je z mojo srečo«, si je mislil, »razpršila se je in ne bo je več. — Toda ne! Glej, tam zahaja solnce in skrilo se bo za gorami, a ne za vedno! Kmalu se zopet vzdigne v vsej svoji moči, v vsej svoji lepoti in veličastvu! ...«

In zdelo se mu je, kot da mu kdo polaga roki na rameni z vso ono ljubeznijo, ki jo čuti mati za svojega dobrega otroka, in da mu šepeče:

»Janko, vedi, da boš tako srečen, a le tako. — Ravnaj se po svoji vesti in po naukah svoje matere! Ne pozabi Boga ... ne daj se premotiti!«

Zakril si je obraz z rokama in postal zadovoljen. Čutil je, da se mu neka druga, tiba, prej nepoznana sreča seli v srce ...

dolina med kozaraške gore, pri kraju te doline je podolgovato zaokrožena ravnina, na njej se dviga sam za sebe stoječ krasni grič, tega smo porabili za novo cerkveno stavbo. Ta homec ima dva ravna oddelka na sebi, enega pri sredini višine, a drugega na vrhuncu svojem, na kojem bode stala nova cerkev Marije Device pod naslovom: »Naša ljuba Gospa in vedna pomočnica.«

Na osmi dan slavnega praznika presv. Reš. Telesa Kristusovega je bil blagoslovjen temelj in glavni temeljni kamen. Prvokrat so se zbrali ubogi tamošnji katoličani s svečenstvom cerkveno-bogoslužno na onem holmecu. Ovenčani s cvetlicami je nosilo 16 mož na nosilu v procesiji glavni temeljni kamen med sv. roženvenško molitvijo na holmec, kjer se je cerkveno obredno vložil v podstavo sprednje stene svetišča božjega in blažene Device Marije. V temeljni kamen vložilo se je: Peramentne spominske listine, več slovenskih in hrvatskih krščanskih časopisov, tudi »Sl. Gospodar« in »Naš Dom«, ter sv. zemlje in kamenčkov iz sv. krajev, sv. dežele Palestine. Ubogo revno ljudstvo pri tem sv. opravilu zbrano, je bilo tako verno prešinjeno, da je sv. ganutja močilo tla s solzami. Ta griček v gorski ravnici stoječ, obdan naokolo amfiteatralično z visokimi gorami, ob gričku teče bistra gorska reka, je jako podobno in slično sv. kraju v Lurdru; zato pa želimo ob strani griča v kamenito pečino, ravno pred presbiterijem cerkve, napraviti lurško votlino in v njej podobo lurške brezmadežno spočete Marije Device. Naj bi imeli ubogi krščani, živeči med raznoverci, drugi, mali jugoslovanski Lurd, v tolažbo, v spodbubo in pozivljenje jedino prave sv. vere krščansko-katoličke, pa eno v obče javno priběžališče k tolažnici in pomočnici kristjanov — deviški Materi božji.

Dragi Slovenci! Dragi in mili nam bratje in sestre po veri in narodnosti! Ako bi zamogli in blagovolili si kaj pritrgrati in darovati v pripomoč, da zamoremo začeto svetišče Marijino nadaljevanje, dovršiti in napraviti, prosimo in želimo blagodušne milodarne pripomoči. Posebno se pa priporočamo za podporo in sredstva, da moremo v novo svetišče napraviti dostojni oltar s tabernaklom, podobo Marije Device — naše ljube Gospe in vedne pomočnice, kip brezmadežne lurške Matere božje v skalnato votlino, kelih, svečenike ter drugo bogoslužno orodje, posodo in obleko; pa vsaj en 100—150 kg težki zvon. Pomagajte nam revežem k vsemu temu in »Naša ljuba Gospa in vedna pomočnica« bode vam obilno pomagala. Zbrani verni katolički Slovani v novem svetišču božjem in blažene device Marije bodo pa združeno molili in prosili za Vas in Vaše mile in drage, žive in umrle. Ako bi kdo blagovolil kaj darovati in poslati, prosimo na ta naslov: Rimo-katolički župni ured sv. Josipa u Prijedoru. Pošta: Prijedor. Bosna.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Ljudski shod. Dne 26. julija popoldne ob 4. uri se vrši v Hočah pri Gselmanu politični shod. Govorila bosta deželnii posl. g. Ivan Roškar o političnem položaju in g. dr. Vlad. Sernek o narodno-gospodarskih težnjah spodnještajerskih Slovencev. Slovenci iz Hoč, Maribora, mariborske okolice, Št. Petra, Slivnice, Frama in bližnjih župnih, udeležite se mnogoštevilno shoda, na katerem bo prvikrat govoril v mariborskem okraju kmetski poslanec g. Roškar. Na svidenje v nedeljo v Hočah!

Promocija. Dne 21. julija je bil gosp. Janko Šlebinger od Sv. Ane na Krembergu na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja filozofije.

Zrelostni izpiti na tukajšnji gimnaziji pod predsedstvom nadzornika dr. P. Stornika so se včeraj, dne 21. t. m. končali. Udeležilo se jih je 23 Slovencev in 6 Nemcev. Z odliko so naredili Slovenci Dolinsk Eduard, Fludernik Ignacij, Prekoršek Ivan, Jurhar Martin in eden Nemec. Eden ima prestati poskušnjo iz nemškega jezika po velikih počitnicah, drugi so srečno prebili izpite.

Odlikaši na mariborski gimnaziji.

Z odliko so izvršili drugi tečaj preteklega šolskega leta na tukajšnji gimnaziji sledeči dijaki: I. razred: A. Gomzi, A. Goričan, J. Klemenčič, H. Kmet, Fr. Kolar, A. Svetina. II. razred: Fr. Ivanšek, K. Leskošek, K. Oštir, A. Rezman, Fr. Veble, P. Vesenjak, Fr. Zelenko. III. razred: Stanko Majcen. IV. razred: Fr. Šlibar, M. Umek, A. Vršič, N. Vrabl, P. Životnik. V. razred: L. Brunčko, K. Kniely, A. Schmid. VI. razred: J. Lesničar, J. Rajšp. VII. razred: E. Gaber, J. Leskošek, A. Mayer, A. Mum, F. Robar. VIII. razred: M. Jurhar.

Abiturijentska veselica v Narodnem domu v Mariboru. V soboto, dne 25. jul. pirede mariborski slovenski gimnazijski abiturijentje v veliki dvorani mariborskega Narodnega doma veselico (koncert, ples in prosta zabava) Sodeluje slavna celjska narodna godba. Ker je čisti dobiček namenjen »Dijaškemu domu« v Colju, je želeti mnogobrojne udeležbe in se preplačila hvaležno sprejemajo. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice se dobijo v soboto od 2—4 in zvečer pri blagajni od pol 7. ure naprej.

Mariborske novice. Utonil je v Dravi dne 19. julija usnjarski pomočnik pri Györeku. Upal si je predaleč v vodo. — Dne 22. julija so se, kakor je navada, vozili abiturijentje s fijakerji k profesorjem se zahvaljevat. Pri profesorju Metzlerju pa se Slovenci niso oglašili. Pravijo, da Metzler Slovencev nima posebno rad.

Izpod zelenega Pohorja. Tako torej! Trgovec z železnino v Mariboru, Frangež, neče mirovati. Kakor ste v zadnji številki poročali, izročil je pismo, katero mu je pisal naš g. Fr. Mlakar zaradi volitev v okr. zastop slovenebistriški, državnemu pravdniku, naj zasleduje g. Mlakarja. Naj dela, kar hoče, a mi bomo tudi delali, kar bomo hoteli!

Zaradi hudodelstva razdaljenja Velicanstva cesarja je bil v soboto, dne 18. julija pred c. kr. okrož. sodiščem v Mariboru obsojen v trimesečno ječo Herman Rositsch, bivši jurist, iz znane tržanske obitelji v Ljutomeru. Taka hudodelstva se dogajajo med spodnještajerskimi Nemci. Njihovi časniki molčijo o tej obsodbi. Če pa je bil kak Slovenc le zavoljo majhne stvari obsojen, že jo razbobnajo in razkrčijo po celem svetu ter hinavsko rekajo: Taki so Slovenci! Zapomnimo si dobro nemško ljubeznjivost nasproti Slovencem!

Kako mislijo olikani Nemci o naših spodnještajerskih nemškutarjih? Peljal sem se v pondeljek, dne 13. julija od postaje Gor. Radgona v Hrastje. Peljala sta se tudi dva gospoda in sicer elegantna gospoda, po narodnosti trda Nemca. Ker razumem nekoliko nemški, poslušal sem prav pazljivo njiju govor. Govorila sta, kako velika neumnost je, zatajiti svoj narod, iz katerega je človek izšel ter se siliti v drugi narod. Omenjala sta naše slovenske propalice, kako se silijo v nemški narod. Toda nas je sram takih izdajalcev, ker ako niso zvesti svojemu rodnemu jeziku, koliko manj zvesti še bodo tujemu, rekel je eden gospodov. Glejte torej vi nemškutarji, vi izdajice, vi propalice slovenske, kako vas sodi pošten Nemec. Sram ga je vas. Nemškutarji pamet, pamet!

Zivinski sejem. V pondeljek, 27. julija t. l. bode v Framu živinski sejem. Sliši se, da pride mnogo kupcev.

Umrl je 10. t. m. Franc Randl, posest. in župan v Št. Pavlu pri Preboldu, v 44 letu svoje starosti. Bolehal je na sušici, katera ga je spravila v najlepši moški dobi v grob. Pogreb, ki se je vršil 12. t. m. ob mnogo-

brojni udeležbi je pokazal, kako priljubljen je bil rajni. N. v m. p.! — V sredo, 22. t. m. je umrla gospa Terezija Urm, sopoga poštarja v Vuhredu. — Umrla je nagle smrti pri delu na polju 36 letna Marija Vengust iz Bovš pri Vojniku. — Umrl je g. J. Košan, posestnik v Gornji Ponki pri Velenju, oče g. prof. Jankota Košan v Mariboru. Blagi pokojnik je bil skrben gospodar ter plemenit in značajen mož. Svetila mu večna luč!

Slov. Bistrica. Dne 3. avg., torej ne kakor je objavila »Südst. Presse«, 27. julija, bo obhajal preč. gosp. Anton Hajšek, kn.-šk. konz. svetovalec in častni kanonik lavantinski, dekan in mestni župnik v Sl. Bistrici, svojo zlato sv. mašo. Ker izide o tej priliki posebna knjižica, v kateri se opisuje življenje in delovanje preblagega g. zlatomašnika, ne bomo tukaj posebej govorili. Kličemo pa danes iz dna srca, naj nam usmiljeni Bog vrlega rodiluba, blagega prijatelja in izbornega dušnega pastirja ohrani še mnoga leta! Ker ima preč. g. zlatomašnik mnogo znancev in prijateljev, pa bi se lahko zgodilo, da bi ta ali oni ne dobil osebnega povabila, smo pooblaščeni tem potom povabiti vse p. n. prijatelje, da se vdeleže te izredne slovesnosti. — Slavnostni odbor.

Ptujske novice. Dne 16. t. m. je utonil v Dravi 18 letni mizarski učenec Ant. Vojsk. — V soboto, dne 18. t. m. je utonil v Dravi pri kopanju geometri Mihelič.

Deželna šola za gluhotneme. Na Sp. Štajerskem se bodo sprejemali gluhotnemi otroci v to šolo naslednje dni: v Celju dne 28. jul. v mestni deški šoli; v Poljčanah dne 29. julija v ljudski šoli; v Mariboru dne 30. julija v dekliski šoli v kazinski ulici.

Trtna uš v okraju Ljutomer. Okraj glavarstvo v Ljutomeru razglasila: Trtna uš se je v okraju Črešnevci uradno dognala. Tudi občine Polički vrh, Gornja Radgona, Sratovci, Ščavnica dolina in Gerlova so na sumu, da so okužene po trtni uši ter se prispejejo okuženemu okraju. Zatorej se opozarja na dotedne postave, da je prepovedan vsak izvoz trt iz okuženih krajev in vsega orodja, katero pride v dotiko s trtami.

Konkurz. Mariborsko okrožno sodišče je dovolilo konkurs o premoženju Rudolfa Kolbesen, trgovca v Grabah pri Središču.

Samomor. Obesila se je 70 letna Marija Farnik v Vojniku. Mešalo se ji je že dalj časa.

Nesreča. V Škofiji vasi je padel raz lipa Franc Kompolsek ter se tako težko poškodoval, da bode težko okreval. — Pri S. Andražu v Slov. g. r. je padel v noči od 12. na 13. t. m. delavec Alojzij Blis v 18 kraftov globek studenec ter utonil. — V petek, 17. t. m. je utonil na Bregu pri Ptiju 10 letni Franc Muster.

Ogenj. Dne 18. t. m. okoli 9. ure dop. je začelo goreti v Ljubnem v Sav. dolini gospodarsko poslopje Franca Sušnika po dom. Krileza. Domača požarna bramba, ki je bila zelo hitro na mestu nesreče, je zabranila ogenj, da se ni dalje razširil ter zaprečila, da nima posestnik mnogo škode. — V Konjicah je dne 17. t. m. v teku ednega meseca četrtokrat gorelo. Zgorelo je gospodarsko poslopje slikarskega mojstra Martina Kovač. Bržkone je ogenj zanetila hudobna roka. — Dne 19. t. m. ob 1. uri popoldne je začelo goreti gospod. in hišno poslopje g. Dominko p. d. Najžarja v Kicarju št. 153. Pogorelo je popolnoma vse; živino so z najskrajnejšo silo rešili, pač pa ljudje niso druzega obvarovali ognja, kakor kar so imeli na sebi. Stara in mlada gospodinja ste si precej opekli roke in noge. Tri tedne star otrok jo bil v veliki nevarnosti, da zgori, ker je njegova postelja že tlela, ko so ga vzeli iz zibelke. Prav čuditi se je, da niso pogoreli tudi sosedje, ker se je streha najbližnjega že vnela. Posestnik ni bil zavarovan ter ima zato prav občutno škodo, ker mu je vso krmo za živilo, kakor ves spravljen živež popolnoma uničil požar. Zanetil je baje štiriletot otrok. Pazite na otroke in nikar naj nikdo ne za-

mudi, zavarovati se pri slovenski zavarovalnici v Ljubljani!»

Cesar je podaril prostovoljni požarni brambi pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini 200 kron.

Celjske novice. Celjsko pevsko društvo priredi na Anino, dne 26. t. mes. ob 6. uri popoldne koncert v »Skalni kleti«. — Celjskemu »Sokolu« je dosedaj pristopilo 23 trnoveljskih mladencičev, ki se pridno vadijo v rednih vajah.

Razpis učiteljske službe. Na petrazredni deški ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu v Trstu se razpisuje služba učitelja z 1280 kron letne plače in 240 K stanařine. Pravilno opremljene prošnje naj se vlagajo pri podpisanim vodstvu do 3. avg. t. l. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 21. julija 1903.

Za splavarje. Celjsko okrajno glavarstvo je zapovedalo, da se splavarji in drvarji, ki se vračajo iz Srbije, zdravniško preiščajo, ker so v Srbiji nastopile osepnice.

Iz Poljčan se nam poroča, da so bili dne 22. t. m. v tovarni za pohištvo vsi delavci okoli dvesto odpuščeni, ker je tovarna delo ustavila.

Sv. Rupert nad Laškim. Ne da bi vladala pri nas kaka nalezljiva bolezen, imamo letos že 40 mrljev. Kar je za pol leta zelo veliko za malo župnijo. Čudno je, da smrt ne pripusti, da bi število rojenih, tudi 40 sedaj, presegalo število mrtvih; in dalj časa hodita angelja življenja in smrti enomerno skupaj. Čudno je tudi to, da si je neusmiljena smrt zadnjih teden izvolila tri zakonske osebe enake in najlepše starosti 42 let, namreč Marijo Mraz, Andreja Klinar in Jakoba Mlakar. Ker so bile imenovane osebe zelo vrli zakonski, pomeni njihova smrt veliko škodo, ne le za ostale ude prizadetih rodbin, v katerih se nahaja večje število nedoletnih otrok, ampak tudi za celo župnijo, And. Klinar, dolgoletni odbornik in ud kraj. šol. sveta in Jak. Mlakar, cerkven. klučar in velik dobrotnik domačih cerkva, sta bila narodna, katoliška moža, vzorna gospodarja kakor jih je le malo, zato bosta ostala v trajnem spominu vsem, ki so ju poznali.

C. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani je izdala zanimivo poročilo o šolskem letu 1902/1903. Ta velevažen zavod, za katerega bi se naj tudi štajerski Slovenci bolj zanimali, obsegata nastopne oddelke: 1. Dnevno šolo za obdelovanje lesa s strokovnimi oddelki za a) stavbinsko in pohištveno mizarstvo, b) strugarstvo, c) rezbarstvo, d) kiparstvo, e) pletarstvo. 2. Dnevno šolo za umetno vezenje in čipkarstvo s strokovnimi oddelki za a) umetno vezenje, b) šivanje čipek, c) pletenje (klekljanje) čipek. 3. Javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike. 4. Javno risarsko šolo za deklice. Kdor želi kaj natančnejšega zvedeti, naj se obrne na vodstvo omenjenega zavoda v Ljubljani.

Sladkor postane cenejši toda še le s 1. septembrom t. l. in sicer za 12 vinarjev klg. Tako poročajo nemški časopisi.

Poštna hranilnica je leta 1902 imela 10,673.648 K dohodkov, od tega zneska je plačala vse uradnike in vse druge potrebe svoje, in je preostalo 5,107.955 K čistega dobička. Ta znesek dobi blagajnica za pošte. Pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju uraduje 1843 uradnikov in pomaga 189 strežnikov.

Cerkvene stvari

Osebne vesti. Milostl. gospod knez in škof so se vrnili preteklo soboto zvečer iz birmovanja in kanonične vizitacije v dekaniji V i d e m . V pondeljek 20. t. m. so izprševali čč. novomašnike. V torek so delili v svoji stolnici štiri nižje redove in sukdiakonat. Danes so delili diakonat in v soboto se vrši blagoslovjenje novomašnikov. Danes popoldan so prisostvovali tudi mrtvaškim sv. opravilom v stolnici za rajnega sv. očeta Leona XIII. Jutri je prva, v ponedeljek druga in v torek tretja slovesna zadušnica za rajn. sv. očeta.

V nedeljo bodo Prevzvišeni služili v stolnici slovesno pontifikalno sv. mašo za srečno izvoleitev novega sv. očeta. Opomuimo še, da je že mnogo odličnih oseb prišlo izraziti premil. knezu svoje sožalje nad smrtjo sv. očeta.

Primicija. Dne 9. avgusta bode obhajal č. g. Ludovik Ribič, novomašnik iz sekovške škofije, novo sv. mašo pri Sv. Barbari blizu Vurberga.

Zlata sv. maša. Vlč. g. Jože Fras, vpokojeni župnik Spodnje Kungoški, sedaj v Kamnici, bode dne 6. septembra t. l. obhajal v Kamnici svojo zlato sv. mašo.

Vmeščeni bodo na župnijo Fram č. g. Fr. Muršec dne 26. t. m.; Andrej Bračič na župnijo Sv. Ozvald 29. t. m.; Jožef Mihalič na župnijo Sv. Barbara pri Mariboru dne 1. avgusta.

Častnim kanonikom je bil vmeščen dne 21. t. m. v mariborski stolni cerkvi č. g. Janez Žuža, nadžupnik v Laškem.

V pokoj je stopil č. g. Fran Pignar, župnik pri Mariji Snežni.

Letošnji zlatomašniki lavantinske škofije. Zlato sv. mašo bodo služili čast. gg.: kn. šk duhovni svetovalec Anton Šibal, župnik na Teharijih v nedeljo, dne 26. t. m.; častni kanonik in dekan Anton Hajsek, mestni župnik v Slov. Bistrici dne 3. avg.; g. Martin Kragl, župnik v Poljah, 30. jul.

Birmovanje v Videmski dekaniji. Slavnostni dnevi, ob katerih so delili prevzvišeni gospod knez in škof sveto birmo, so minuli. Po vseh župnijah, kamor so došli prevzvišeni nadpastir, so jih sprejemali verniki z vso spoštljivostjo. Koliko krasnih slavolokov s primernimi napisi in pozdravi se je postavilo! Kako gulinjivo so premilostnega podravljalci duhovniki, občinski predstojniki in načelniki raznih uradov! Tu pa tam so nastopili pred župniščem pevski zbori, kakor v Sevnici, Rajhenburgu na Vidmu in v Dobovi. Krasno razsvitljen je bil Sevnški trg, umeštalni ogenj se je zažigal v Sevnici in na Bizejškem. Na Bizejškem so na hribčeku, nasproti župni cerkvi švigale visoko v zrak žareče rakete. Kako ljubeznjivo se je ljudstvo poslavljalo od svojega nadpastirja! Vse to kaže, da je slovensko ljudstvo res verno in udano sveti katoliški cerkvi.

Loka pri Zidanem mostu. Tudi naša župnija se vzbuja, kar se tiče verskega ozira. Dne 17. majnika t. l. se je ustanovila Marijina družba fantov in deklet. Sedaj že šteje 63 mladencičev in 120 deklet. Pod skrbnim vodstvom g. župnika že tudi krepko napreduje. Bog dal, da bi se še ostali mladenciči omahljivci vpisali sebi v korist, Mariji v čast. — Kakor povsod, si tudi tukaj prizadeva ptujski »ključec« odvrniti nekaterike od katoliškega mišljenja. Vendar veliko se jih je že prepričalo, kak zvit lisjak je »Štajerc«. Torej proc še s tem parom iztisov! Prav bi bilo, da bi se tudi pri nas ustanovilo »kmet. izobraževalno društvo«. Vzdramite se, dragi rojaki, in delajte za blagor mile nam slovenske domovine.

Društvena poročila.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali: č. g. župnik Ozmec 10 kron, č. g. kaplan Jurko 4 K.

Veselica v Selnici ob Dravi se je prestavila in se vrši dne 9. avgusta!

Družbi Sv. Cirila in Metoda so od 21. junija do 15. julija poslali prispevke p. n. gg. in društva: H. Hinterlechner pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 5 K, Bralno društvo v Konjicah 20 K, Mariborski bogoslovec 1903. I. pokroviteljnino 25760 K; podružnice: za Pliberk in okolico 45 K, v Teharijih 604 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Za novo zastavo sv. Cirila in Metoda so darovale studenčke Slovenke 11 K, prijatelj mladine 5 kron. Živelj prihodnji darovalci! — Katol. izobr. društvo v Studencih.

Polzela. Veselica podružnice sv. Cirila

in Metoda za Polzelo se ne vrši, kakor smo zadnjič objavili, 26. t. m., temveč teden pozneje, v nedeljo, dne 2. avg. Spored objavimo prihodnjic.

Bralno društvo za Laški trg in okolico priredi dne 26. julija svoj redni občni zbor za leto 1903 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih s sledenim vsporedom: 1. Poročilo dosedanjega odbora. 2. Vpisovanje novih udov. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Laško, 16. julija 1903. — Odbor. Ako bi ob 4. uri zborovanje ne bilo sklepno, se isto preloži za eno uro pozneje in je isto sklepno pri vsakem številu udov, kot izvareden občni zbor.

XVIII. redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se vrši v Litiji četrtek, dne 6. avg. 1903. Vspored: 1. Sv. maša ob pol 10. uri v litijski cerkvi. 2. Zborovanje ob pol 11. uri v salonu g. Oblaka. a) Prvomestnikov nagovor. b) Tajnikovo poročilo. c) Blagajnikovo poročilo. d) Nadzorništva poročilo. e) Volitev jedne tretjine družbinega vodstva. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Murnik. 2. Martin Petelin. 3. Dr. Ivan Svetina. 4. Andrej Zamejc. f) Volitev nadzorništva (5 članov). g) Volitev razsodništva (5 članov). Ljubljana, dne 15. julija 1903. — Tomo Zupan, prvomestnik, Luka Svetec, podpredsednik. — Pristavek. 1. Dne 6. avgusta odhod iz Ljubljane z mešancem ob 6. uri 14 min. Dohod v Litijo ob 7. uri 22 minut. Na izvoljo je takoj po prihodu zajutrek na »Pošti« tik kolodvora. 2. Po zborovanju skupni obed v gostilničnih prostorih gospoda Oblaka ob 1. uri. Radi obeda se je udežencem zglasiti do 4. avgusta z naslovom: Odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Litiji. Kuvert brez vina stane 3 K. Po obedu ob 4. uri izprehod v Šmartno. 3. Odhod iz Litije proti Ljubljani z mešancem ob 8. uri 12. min.

Sv. Jurij ob juž. žel. »Moška podruž. sv. Cirila in Metoda« priredi o priliki svojega letnega zborovanja, dne 2. avg. t. l. na prostem pri »Cestnem Jožeku« v Vrbnem veliko ljudsko veselico. V to svrhu se je obrnil društven odbor na vsa narodna društva v okolici in Celju, da ga blagovolijo podpirati s svojim obiskom in sodelovanjem. Z veseljem tukaj biležimo naznanilo, da nam je sodelovanje vrlega »Celjskega Sokola« z narodno godbo zagotovljeno. Istotako so nam obljudili obisk: »Celjsko pevsko društvo«, »Delavsko podporno društvo« s pevskim zborom, »Trgovsko in obrtno društvo«, »Čitalnica« v Celju in Šmarju ter domaći mešani pevski in tamburaški zbor. Ker se veselica priredi v velikem slogu, sestavl se je poseben veselični odsek, kateri bode skrbel za različnost vsporeda in mičnost zabave v največji meri. Razen »Celjskega Sokola« in »Narodne godbe« nastopajo po redu še različni pevski mešani in moški zbori ter tamburaši. Rojaki! Vdeležite se te veselice v mnogobrojnem številu! Veselični odsek bode se potrudil z vso resnostjo zadovoljiti vse ter vsakega posebej. S to vdeležbo storiti tudi vsak svojo veliko rodoljubno dolžnost, da pripomore naši dični družbi »Sv. Cirila in Metoda« k prepotrebnim večjim prispevkom. Nobeden okoličan, da, nobeden Slovenec, ako se mu le količaj nudi prilika, naj ne zamudi te veselice, ki kode pravi slovenski sestanek.

Iz drugih krajev.

Dvajset let spala. Marguerite Boyenoal z Phenelles v bližini mesta Saint Quentin, katera je že celih dvajset let spala brez da bi se prebudila, se je preteklo soboto za nekoliko trenutkov prebudila ter zopet zaspala in v kratkem za tem umrla. Že dalj časa sem bilo je pri spečej opazovati znamenja sušice, kar se tudi smatra za vzrok njenega prebudenja in smrti. V bližini Hajnajajoč se zdravnik dr. Charlie jo je prijel za roko, na kar je ona odprla oči ter spregovorila: »Vi me ščipljete!« Na nadaljnja

vprašanja zdravnika je odgovorila z da in ne. V kratkem je zopet trdo zaspala in umrla. — Umrla zaspanka je bila prava uganka zdravnikom, katere niso mogli rešiti. Pred dvajsetimi leti umrl ji je otrok na tako poseben način, da je bilo potrebno s sodnijsko preiskavo poizvedovati o vzroku smrti otroka. Dne 21. maja 1883 bavila se je Margueritta z glajenjem perila, ko neka soseda v sobo vstopi in ji pove, da žandarmi po nju prihajajo. Dekletu je od strahu padlo likalo z rok in tudi sama se je nesvestna zgrudila na tla ter se iz omotice ni več prebudila celih dvajset let. Leta 1897 opisal je njen položaj neki sloveč zdravnik tako-le: »Speča je bela kot marmorjev kip in osušela kot mumija. Njene mišice so popolnoma izginile in izgleda, kot bi bile njene kosti s pergamptom pogrnjene. Truplo je popolnoma mrzlo in le slabotno srčno bitje znači, da še življenje tli v njej. Ohranjuje se pri življenju z vsakdanjim kopanjem telesa z mlekom in z zelo malo količino mleka, mešano z žganjo pijačo, katero jej s pomočjo male cevčice vlivajo. Za mal denar dopušča njeni mati vstop in pogled na spečo dekllico.«

Beda mej Buri. Oni, ki so dejali, da se bo prava beda za Bure pričela še le po vojski, so imeli prav. Velik del Burov je popolnoma obubožan, brez strehe in ker ne more s čim hraniti svoje rodbine, izročen je bedi. Sicer je dala angleška vlada burskim rodbinam za silo neke štore, a ti štotori niso pokriti s takim platnom, da bi zadržal mokroto in tudi premalo prostorni so. V okraju Heidelberg je 90 odstotkov burskih hiš porušenih. Vsega skupaj je v Transvalu 2000 popolnoma sirot, katerim je včasih vzela mater in očeta, 12.000 polsirot, 2000 vdov in 6000 vdovcev. S 1. junijem t. l. je vladu ustavila Burom vsako podporo in sedaj je beda še večja. Burski pomočni odbori, ki

so prenehali po vojski z delom, so zato zopet pričeli svoje delovanje.

Peč za proizvajanje hladu. Kakor poročajo listi, je sestavil neki Francoz peč, ki naj bi po letu sobe hladila. Patent za izdelovanje takih peči je dobila neka dunajska tvrdka. Peč se kuri z ledeniimi kostmi. Ti obdajajo nalašč v ta namen napravljeni cevi, ki se nahajata v notranjščini peči. Med zgornjo in spodnjo cevjo so skladi ledeni kostev. Po ventilatorju gre zrak v gornjo cev, se tu ohladi ter pride skozi led, kjer popusti vsako nesnago v dolnjo cev. Iz te se očiščeni in ohlajeni zrak razširi po sobi in tako sobo ohladi.

Še živo položili v krsto. V Altoni so prenesli v mrtvaško kapelo 14 letno deklico Warucks, misleč, da je umrla. Čez nekaj časa pa je začul čuvaj neko vpitje v kapeli. Ko je prihitel v kapelo, videl je deklico, ki se je vzdignila iz odprte krste. Prihiteli so še drugi ljudje, da bi deklico, ki je bila še živa, pomagali, ali za dve uri je bila deklica zopet mrtva. Umrla je najbrže iz strahu.

Največja ura na svetu. Največja ura na svetu se nahaja zdaj v Filadelfiji. Njen kazalnik ima 10 metrov premera. Kazalo, katero ure kaže, meri dva metra in pol in ono, ki kaže minute, pa štiri metre. Kazalnik je po noči električno razsvitljen in se ga vidi z vseh mestnih točk. Zvon, na katerega bije ura, tehta 250 kvintalov. Ura se navija vsaki dan, in sicer s pomočjo parnega stroja.

Pajkov strup. Učeni nemški farmaceut R. Kobert je spisal večjo znanstveno raz-

pravo o pajkovem strupu. V svojem spisu trdi, da pajkov strup posebno v južnih deželah ni nevaren le manjšim živalicam, mar več tudi večjim in celo tudi človeku ter da provzroči tudi pri slednjem lahko smrt. Preiskal je tudi kemično pajkov strup, in preiskava je dognala, da je pajkov strup popolnoma sličen gadjem strupu.

Loterijske številke

Gradec 18. julija: 17, 83, 27, 90, 6.
Dunaj 18. julija: 11, 41, 40, 13, 18.

Za rodbinsko mizo se je povsod izborno obnesla Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava. Kdor hoče piti dobro kavo in vendarle štediti, zahtevaj le pristno Kathreinerjevo kavo v znanih izvirnih zavojih. Kar se odtehtuje in prodaja odprt, ni nikoli Kathreinerjeva kava; na to naj častite gospodinje še pazijo posebno. Če tudi izdado nekaj malega več, se to že izplača, zakaj res po ceni v porabi je le pristna Kathreinerjeva kava.

Kuhinjska knjiga za bolnike na sladorni bolezni. Sijajni dokaz za priznanje izdane knjige od Hermine pl. Gilgen je pač ta, da se je v primeroma kratkem času morala izdati druga izdaja. V njenem uvodu je čitati, da je drugo izdajo, ki je po novih zvedenostih pomnožena in izboljšana, najlepše priporočati kot priznano sredstvo proti tej bolezni; zato si bode ta knjiga priborila povsod sijajnega uspeha. Lepo opremljena knjižica se dobi v knjigarnah in stane 4 K.

Društvena naznanila.

Dne 2. avg.: »Podružnice sv. Cirila in Metoda v Št. Juriju ob juž. žel.« veselica v Vrbnem
Dne 9. avg.: Društvo »Kmetovalec« v Gotovljah občni zbor. O živinoreji predava tudi
potov. učitelj g. M. Jelovšek.
Dne 16. avg.: »Čitalnice v Selnicu ob Dravi« velika ljudska veselica v proslavo rojstnega
dne Ni. Veličanstva presvitl. cesarja. Sodeluje pevski in tamb. zbor.

Proda se.

Peska ali šodra iz apnenega kamna kdro želi, ga lahko dobi pri gospoj Ritonja v Poličanah. 337 10-3

Novozidana lepa hiša s tremi sobami, vrtom, novim vodnjakom, z lepim razgledom, za vponkajence zelo pripravno, se proda. Oglasil se naj pri Janezu Kac, gostiln. v Slov. Bistrici. 367 2-1

Priložnostni nakup. Hiša s tremi stanovanji, s konjem, kravo, dalje s hlevi za prašiče, studencem kakor tudi s stavbenim prostorom in njivo, se po ceni proda v Studencih pri Mariboru, cesta v Lembah št. 94. 342 3-2

Mala hiša s sadnim in zelenjadnim vrtom, za vponkajence ali obrtnike posebno primerno, je na prodaj. Več pove Anton Merzhan, Maribor, Weinbaugasse 23. 352 4-2

Novo zidana hiša se proda s tremi sobami in z dvema kuhinjama ter prodajalnico, velikim vrtom z ograjo in vodnjakom, z dvema svinjakoma, perilno kuhinjo in veliko kletjo in s tremi drvarnicami. Ceno ima 3000 gld. in je 15 minut iz Maribora, občina Pobrežje, starušenska cesta št. 215. 374 2-1

Novozidana hiša s šestimi stanovanji v Novivasi pri Mariboru se št. 166 za 500 gld. pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku. 344 2-1

Posestvo v Poberžu pri Mariboru s 5 oralimi zemlje, lep sadonosnik, gozd za sekati, njive, travniki, hiša in gospodar. poslopje, vse zidan in z opeko krito, v dobrem stanu, 4 sobe, 1 štedilnik, klet in še posebej eno stanovanje, se takoj proda za 3200 gld., od katerih je 1400 gld. od posojilnice vknjiženih. Ostalo se pod jasno ugodnimi pogoji plača. Natančneje pri posestniku Jožefu Wein, Puntigam. 376 1-1

Vinograd, 10 minut od postaje Št. Ilij z 8 oralimi zemlje (8 1/2 oralna vinograda, polovica novi nasadi), 3 1/2, oralna travnikov s sadnimi drevesi, 1 oral njive, vse v najboljšem stanu, dalje 1 hiša, zidana pred 6. leti, s petimi sobami s pritiklino, veranda, 2 kleti, se proda za 5500 gld.;

nadalje mlin v Stribovcu, 10 minut od postaje Št. Ilij, skoro popolnoma nov z enim valjem, 1 franc. in 1 nemškim milijonom, 2 sobe in kuhinja, okoli 5 oralov zemlje, travnik, njiva in sadonosnik, se proda za 3500 gld. Jožef Wein, Ruderhof pri Puntigamu. Jako ugodni plačilni pogoji. Kdor si hoče ogledati, naj mi bla-govoli 2 dni prej naznaniti. 375 1

V najem se išče.

Lepa hiša z vrtom v bližini Maribora in ne daleč od kolodvora se išče v najem ali pa se kupi pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Vprašanja na upravnosti lista. 368 1-1

Odda se.

Mala gostilna s 4 johi njiv in travnikov se odda do 1. novembra ali pa takoj. Istotam se proda tudi več vozov. Vpraša se pri Neži Meják, Slovenska Bistrica. 356 2-1

Proste službe.

Urarski učenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme s prosto postrežbo pri M. Ilgerju v Mariboru, Poštna ulica št. 1. 353 3-1

Učenec z dobrim spričevalom, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Alojziju Korošak pri Sv. Juriju na Ščavnici. 366 2-1

Pomagača, pridnega in izurjenega, sprejme takoj Matej Bregant, kovač v Orehoški vesi. Hoče-Slivnica. 371 2-1

Službe kot majar išče v poljedelstvu in živinoreji izurjen mož, z družino petih oseb za delo. Vstopi s 1. oktobrom. — Ulijude ponudbe pod I. H. poste rest. Pragarsko. 372 1-1

Fanta, čvrstega, poštenega, s potrebnim šolsko izobrazbo, sprejme za trgovskega učenca »Kmetijska zadruga« v Slovenj. gradcu. 370 2-1

V pisarno želi priti mladenič, ki je dovršil tri razrede nižje gimnazije in ima lepo pisavo. Ponudbe na upravnosti tega lista. 369 1-1

Proda se pod roko

lepo posestvo

zapuščine pokojn. Jan. Urisk na Stranicah pri Konjicah, katero meri okoli 56 oralov njiv, travnikov, vinograd in gozd ter gospodar. poslopje v dobrem stanu, ležeče tik ceste. — Oglasiti se je pri pooblaščenu g. Petru Dobnik v Zrečah. 361 2-2

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster ✕ ✕
✖ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 22 12-7

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Slovenske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d. Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v., s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.

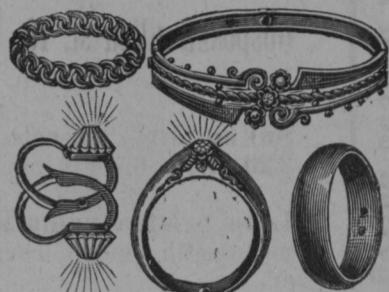
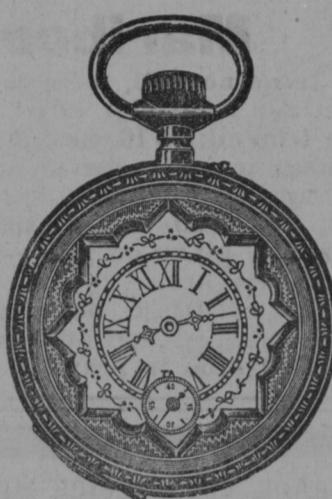
Cenilni zastoj in franko.

Najboljše in najcenejše zlate in srebrne ure kakor tudi poročni prstani!

241 12-12

Ura od 1.65 gld. do 500.— gld.

Nakup starega zlata in srebra.

Ustanovljeno 1. 1860.

MIHAEL JLGER
v Mariboru

Samo Poštne ulice I.

P. SREBRE,

Maribor. Tegethoffova ul. 23. Maribor.

Mnogovrstna zaloga pohištva, 17
24-14poliranega, iz orehovega lesa in poliranega mehkega lesa; zofe,
divani, matracl, žični matracl, posteljne vloge,
preproge, zastori, odeje, rjuhe, perje in puh za
podzglavnik, brisalke, kuverte in namizne prte.**Raznovrstno blago**za moške in ženske obleke. Sukno za
talarje in cele obleke za velečast. gospode mašnike.

Vse zelo po ceni!

ZAHVALA.

Podpisana se v svojem kakor v imenu vseh sorodnikov
najprisrčnejše zahvaljujem vsem prijateljem in znancem za iz-
kazano sožalje povodom bolezni in smrti predragega soproga
gospoda

Franca Randl.

Najprisrčnejšo zahvalo izrekam prečast. duhovščini, slav.
učiteljstvu, občinskemu odboru ter požarnima brambama za
spremstvo, katerega je bil pokojnik deležen na zadnji poti.
Srčna zahvala bodi izrečena gospodu dr. Kunstu za njegovo
požrtvovalnost in njegov neumorni trud med boleznjijo pokoj-
nikovo ter gospej po Hackelbergovi za podarjen krasen venec
in za sočutje, katero je kazala rajnemu med njegovo boleznijo.
Slednjič naj bodo zahvaljeni vsi farani, znanci in prijatelji, ki
so pokojnika obiskovali med boleznjijo in ga spremili k zad-
njemu počitku.

Št. Pavel pri Preboldu, dne 18. jul. 1903.

373 1-1

Julijana Randl.

DEMETRIJ GLUMAC,
kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo
in **peronospera brizgalnice**.Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča
dela točno in po ceni.

265 18-11

Trgovskega pomočnika
sprejme tvrdka Julij Žigan na
Polzeli v Savinski dolini. 355 3-2

Oddaja šolske stavbe.

Stavba novega šolskega poslopja za štirirazredno šolo in
učiteljska stanovanja itd. pri Sv. Duhu na Starigori, šolski
okraj Gornja Radgona odda se po ustmeni zniževalni dražbi,
koja se bo vršila

v četrtek, dne 30. julija 1903.,
ob 10. uri predpoldne v šoli pri Sv. Duhu.

Stavbna dela oddado se posameznim podjetnikom in sicer se
glasici proračun I. za zidarsko delo brez gradiva, katero priskrbijo
krajni šolski svet sam K 8033-97, II. tesarsko delo z lesom vred
K 6441-33, III. mizarsko delo z lesom vred K 2864-32, IV. klju-
čavnicaško delo K 1404-50 in V. kleparsko delo K 1048-62.

Vsek deležnik mora položiti pred pričetkom 10 % izklicane
cene kot varščino.

Stavbni načrt, stroškovni proračun itd. je pri šolskem načelniku
na pregled razpoložen.

Krajni šolski svet pri Sv. Duhu na Starigori,
dne 12. julija 1903. 362 2-2

Janez Vuk, načelnik.

I. F. PAYER, 158 10-6
kamnoseški mojster v Mariboru,
Kokoschneegg- in Hilariusstrasse.

Predno se kdo odloči za nakup nagrobnega kamena, naj se prepirča
o moji ceni ter si naj ogleda mojo veliko in raznovrstno zalogo

čez 100 izgotovljenih in zelo lepih
nagrobnih kamenov.

Vsakomur dam vedno uljudno pojasnila ne da bi ga silil k nakupu.
Priporočam se tudi v izdelovanje vseh v mojo stroko spadajočih
kamnoseških in kiparskih del posebno altarje, krstne kamne, obhajilne
klopi ter poslužim radovljivo z vzorci in proračuni.

Zelo solidna postrežba pri nizkih cenah!

Na prodaj je
v nekem prijaznem trgu ne Koroškem
novo zidana vila

tik glavne ceste, 5 minut od kolodvora z
lepim vrtom in letoviščem, posebno ugodna
za penzioniste. 350 3-2
Cena in druga pojasnila se izvedo pri
g. D. Kolar-ju, krčmarju v
Spod. Dravogradu, Koroško

Gostilno in prodajalnico

s pravico žganjetiča, prodajo tobaka in
piva, **dam v najem.** Laho se nastopi že 10. avgusta. Odda-
ljeno je 5 min. od farne cerkve in pol-
ure od železni postaje. Oglasil naj se pri
Jožefu Pirsich pri Sv. Jerneju, pošta
Sv. Duh—Loče pri Poličanah. 359 2-2

Trgovina obstoja že 35 let.

Najboljše se kopi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol
„pri solncu“

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**

katera priporoča slavn. občinstvu svoje pomladanske in letne novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izberi, po po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3·10 metrov dolg stane gld. 2·50, 3·20, 4·50, 6.— in naprej do najfinje vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukneno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1·40, 1·80, 2·30, 3.— in naprej do najfinje vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svilni robci za na glavo od gld. —65. —80, —90, 1.—, 1·20, 1·40 in naprej do najfinje vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradina za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo druga. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Worsche

poprej Joh. Grubitsch 266 10—8

Maribor Herrengasse Nr. 10

Ustanovljena leta 1868.

Restavracija

Narodni Dom

324 6

naznanja slav. občinstvu, da toči
pristno vino iz goric:
Pivo:
Pišecko, last. Gerec lit. po 36 kr. Delniško (Laškitrg) lit. po 20 kr.
Bizejsko, " Cizel " 44 " Budjeviško " 24 "
Goričak, " Ploj " 60 " Vedno gorka in mrzla **Jedila**
V steklenicah „Sremski Bordeaux“ se dobe po nizki ceni.
dr. Schmiermaul po 1.— gld.
V steklenicah O-L „Vinskivrh“, Sobe za tujce so vedno na
Klet. društ. v Ormožu po 80 kr. razpolago.

Jan Jaroslav Sagl, restavr.

Priložnostni nakup!

Popolna razprodaja zaloge pohištva

kakor: železnih mat politiranih ter mehko sestavljenih stolov, tas za serviranje, obešal in nastavkov za obleko ter sploh vse, kar je v zalogni, proda radi preselitve in vsled prizadetega mu požara mnogo pod lastno ceno.

Nikolaj Benkič, 341 5—3

mizarski mojster in zalogar pohištva v Mariboru, Tegetthoffova cesta 26.

Nove, suhe gobe
kakor vse deželne pridelke
kupi **ANT. KOLENC,**
trgovec v Celju.

Priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnega špecerijskega blaga na debelo in drobno.

358 10—2

Pozor trgovci!

Ker želim vzeti špecerijsko trgovino v najem, ali tudi mešano trgovino, zato prosim one trgovce, kateri želijo svojo trgovino zanesljivim trgovcu oddati, naj blagovoli vsak ponudbo poslati s potrebnimi pogoji na uredništvo tega lista pod šifro „Vstrajnost“. 362 2—2

Želim pa tako trgovino prevzeti ali kupiti najraje na deželi ali pa v kakem trgu.

Jožef Brandl, izdelovatelj orgelj v Mariboru

se priporoča veleč. duhovščini v izdelovanje cerkvenih orgelj vsake velikosti po najnovejšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi glasovi. Za orgle se jamči več let.

Prevzemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj. Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na razpolago.

33 12—7

ANTON KIFMAN

280 10—6

največja štajerska zalogar ur iz najboljših izdelovalnic.

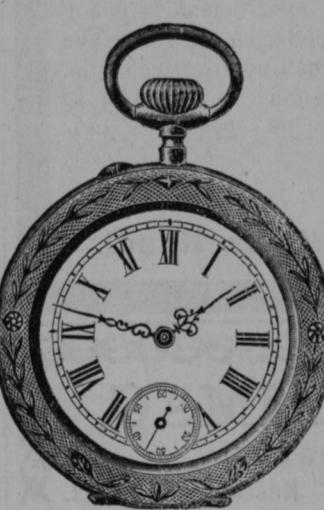
Glavna prodajalna: Gosposka ulica št. 5, — filialki: Tegetthoffova ulica št. 27 in Koroške ulice št. 7.

Srebrna ura z dvoj. pokrovom gld. 5.— s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gld. 7·50.

Srebrna remontna ura gld. 3·50 s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gld. 5·50.

Srebrna ura, remontna, gld. 3·50 s posebno močnim in najboljšim kolesovjem 5·50.

Srebrne verižice c. kr. buncirane

15	gramov težke	gld. 1·20
20	"	1·60
25	"	1·90
40	"	2·60
50	"	3—
70	"	4·40

Verižice iz 14 karatn. zlata c. kr. buncirane

12	gramov težke	gld. 17—
18	"	24—
24	"	30—
30	"	37—
40	"	48—

Za vsako uro se jamči
3 leta.